

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 23.2.2012 г.
COM(2012) 72 final

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Прилагането на Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета от 22 юли 2003 г. относно
устава на Европейското кооперативно дружество (SCE)**

(текст от значение за ЕИП)

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

**Прилагането на Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета от 22 юли 2003 г. относно
устава на Европейското кооперативно дружество (SCE)**

(текст от значение за ЕИП)

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	4
2.	Цел на устава	4
3.	Прилагане на устава на SCE: Количествено представяне на SCE	5
4.	Положителни и отрицателни фактори, които влияят на учредяването на SCE, в съответствие с обществената консултация.....	6
4.1.	Обща тенденция	6
4.2.	Положителни и специфични за кооперациите мотивационни фактори за учредяването на SCE	6
4.3.	Оценка на други предполагаеми предимства.....	7
4.4.	Отрицателни фактори.....	7
5.	Причини за относителния неуспех на устава на SCE.....	8
6.	Въпросът за опростяването	8
7.	Тенденции при географското разпределение на SCE.....	9
8.	Докладване по конкретни въпроси и евентуални изменения на регламента	9
8.1.	Докладване по конкретни въпроси, посочени в член 79 от регламента.....	9
8.2.	Опростяване на препращанията към националното законодателство.....	10
9.	ЗАКЛЮЧЕНИЕ	11

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Регламентът относно Европейското кооперативно дружество („SCE“ от наименованието му на латински език „Societas Cooperativa Europaea“) беше приет на 22 юли 2003 г.¹ — две години след приемането на устава на Европейското дружество („SE“ от наименованието му на латински език „Societas Europaea“)². Регламентът относно SCE се допълва с Директива 2003/72/ЕО на Съвета относно участието на работниците и служителите в SCE („директивата относно SCE“)³. Сроктът за адаптиране на националното законодателство към регламента и директивата относно SCE беше 18 август 2006 г.

2. ЦЕЛ НА УСТАВА

Основната цел на устава е да улесни трансграничните и транснационалните дейности на кооперациите⁴. Уставът на Европейското кооперативно дружество (SCE), както и този на SE, е незадължителен правен инструмент. За целите на своите трансгранични дейности/операции предприятията могат да възприемат правната форма на SCE или тази на национална кооперация.

SCE може да бъде учредено по всеки от следните начини:

- чрез преобразуване на национална кооперация, която има предприятия в друга държава-членка;
- чрез сливане на две или повече кооперации от различни държави-членки;
- от пет или повече физически лица и дружества с каквато и да е правно-организационна форма, извършващи дейност в различни държави;
- от две дружества или пет физически лица, установени в най-малко две държави-членки.

Във всички посочени случаи е необходим транснационален елемент, тъй като учредителите трябва да са от най-малко две държави.

Целта на устава на SCE е да се премахнат правните пречки за учредяването и управлението на кооперативни сдружения от различни държави-членки. Тяхната трансгранична стопанска дейност е силно затруднена поради различията в

---

1 ОВ от 18 август 2003 г. (L207): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:207:0001:0024:EN:PDF>

2 Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета от 8 октомври 2001 г. относно Устава на Европейското дружество (SE), ОВ L 294, 10.11.2001 г., стр. 1—21, http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=bg&type_doc=Regulation&an_doc=2001&nu_doc=2157

3 Директива 2003/72/ЕО на Съвета от 22 юли 2003 г. за допълване на Устава на Европейското кооперативно дружество относно участието на работниците и служителите, ОВ L 207, 18.8.2003 г., стр. 25, [http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&numdoc=32003L0072&model=guichett&lg=en)

[lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&numdoc=32003L0072&model=guichett&lg=en](http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&numdoc=32003L0072&model=guichett&lg=en)

4 Текстът беше предложен от Комисията през 1992 г. заедно с два други проекта — единия за Европейско обединение, а другия за Европейско взаимоспомагателно дружество — които бяха оттеглени от Комисията през 2006 г. поради липсата на напредък по преговорите в Съвета. И трите предложения бяха част от пакет относно насърчаването на предприятията на „социалната икономика“; проектите бяха изготвени в отговор на исканията на „представителите на социалната икономика“ да им бъде предоставена възможността да създават собствени европейски правни форми, като по този начин се гарантират еднакви условия на конкуренция с традиционните капиталови дружества.

законодателството в областта на кооперациите, което се прилага в различните държави. С регламента относно SCE се цели да се ограничат тези проблеми, като се даде възможност на кооперациите да се преобразуват чрез трансгранични сливания. С него се разрешава на всяко SCE да премести седалището си в държава-членка, различна от тази, в която е било първоначално установено. С регламента се дава право на SCE да избере системата на корпоративно управление, която е най-подходяща за него. Тази система може да бъде едностепенна или двустепенна; съветът на директорите може да има надзорен съвет или да няма такъв.

С член 79 от регламента относно SCE се изисква от Комисията да представи доклад за прилагането му пет години след влизането му в сила. При необходимост този доклад трябва да включва предложения за изменение на регламента. Прилагането на директивата, в която са предвидени условия за участието на работниците и служителите, беше предмет на преглед от Комисията през 2010 г.⁵

С цел събиране на необходимите данни за доклада Генерална дирекция „Предприятия и промишленост“ на Европейската комисия възложи външно проучване⁶, което беше представено през септември 2010 г. През април 2011 г. ГД „Предприятия и промишленост“ започна обществена консултация относно резултатите и препоръките от това проучване. Едновременно с това в Акта за единния пазар⁷ Комисията посочи, че възнамерява да проучи дали е необходимо регламентът относно SCE да бъде прегледан или опростен, за да отговаря в по-пълна степен на интересите на кооперациите.

В Съобщението си относно Инициативата за социалното предприемачество, приета на 25 октомври 2011 г.⁸, Комисията посочи, че в зависимост от резултатите от обществената консултация е възможно да предложи опростяване на регламента относно SCE, с което да го направи по-независим от националното законодателство и да улесни учредяването на социални кооперации.

Констатациите от обществената консултация бяха публикувани малко по-късно през ноември 2011 г.⁹ Настоящият доклад се основава на тези констатации.

3. ПРИЛАГАНЕ НА УСТАВА НА SCE: КОЛИЧЕСТВЕНО ПРЕДСТАВЯНЕ НА SCE

Към ноември 2011 г. бяха регистрирани 24 SCE в 30-те държави-членки на ЕС/ЕИП, както следва: пет в Италия; седем в Словакия; по едно във Франция, Лихтенщайн, Нидерландия, Испания и Швеция; три в Унгария, две в Германия и две в Белгия. Регламентът относно SCE трябваше да влезе в сила през 2006 г. Повечето от държавите-членки обаче не спазиха този срок. Към декември 2011 г. три държави-

---

5 Доклад на Комисията до Съвета, Европейския парламент, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно прегледа на Директива 2003/72/ЕО на Съвета от 22 юли 2003 г. за допълване на Устава на Европейското кооперативно дружество относно участието на работниците и служителите (COM(2010)0481 от 16.9.2010 г.)

6 Проучване за прилагането на Регламент (ЕО) № 1435/2003 относно устава на Европейското кооперативно дружество (SCE): Резюме и част I: Обобщение и сравнителен доклад: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_i.pdf, и част II: Национални доклади: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_ii_national_reports.pdf

7 COM(2011) 206: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0592:BG:NOT>.

8 COM(2011) 682: http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/index_bg.htm

9 Обобщение на отговорите: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/public-consultation-files/summary_replies_en.pdf.

членки все още не бяха предприели необходимите действия, за да гарантират ефективното прилагане на регламента.

Приложението към настоящия доклад съдържа по-подробно количествено представяне на SCE и техните характеристики.

4. Положителни и отрицателни фактори, които влияят на учредяването на SCE, в съответствие с обществената консултация

4.1. Обща тенденция

Според професионалните организации не съществува обща тенденция, която да е приложима за всички кооперации. При решението дали да се учреди национална кооперация или SCE, както и при оценката на най-подходящата държава, в която да се регистрира SCE, един от най-важните въпроси за разглеждане е този за данъчното облагане. С устава на SCE обаче не се урежда данъчното облагане, тъй като то попада в обхвата на законодателството на държавата, в която е установено съответното SCE. Така по отношение на облагането на доходите на кооперациите, корпоративния данък, облагането на печалбите или излишъците, собственост на кооператорите, и облагането на неделимите резерви все още има различия между отделните държави.

След въпроса за данъчното облагане, другите въпроси за разглеждане — в низходящ ред по важност — са изискванията на националното трудово право и сложността и относителната строгост на националното законодателство в областта на кооперациите. При решението за мястото на регистриране на кооперация осъществяващите стопанска дейност ще предпочетат също така държава с добри комуникационни мрежи и благоприятстваща стопанския сектор административна среда.

4.2. Положителни и специфични за кооперациите мотивационни фактори за учредяването на SCE

Според кооперациите и професионалните организации най-голямата полза от учредяването на SCE е придобиването на **европейски имидж**. Този имидж може да помогне на учредителите на дадена кооперация да навлязат на пазари, на които европейската търговска марка е по-търсена от националната. Това се отнася най-вече за области като предоставянето на социални услуги.

Освен това според някои организации правото за учредяване на SCE е предимство за членовете на кооперации, тъй като им дава възможност да акцентират на своята **съпричастност към кооперативното движение** като цяло, когато искат да учредят дъщерно предприятие в друга държава или трансгранично съвместно предприятие. Според някои заинтересовани страни Уставът на SCE има символичен характер, тъй като подобрява репутацията на социално-икономическите предприятия. Кооперациите изтъкват, че техният бизнес модел се различава от този на традиционните капиталови дружества. Той се основава на солидарност, демократично управление, участие на членовете и близост до членовете и клиентите, като целта е да бъдат задоволени техните интереси, а не тези на ръководителите.

4.3. Оценка на други предполагаеми предимства

Повечето заинтересовани страни не смятат, че **наднационалният характер** на SCE е потенциално предимство при извършването на трансгранични структурни промени в дадена група. Единствено големите кооперативни финансови предприятия и взаимоспомагателните застрахователни дружества изглеждат заинтересовани от тази характеристика на SCE, като я смятат за полезна при **реорганизирането и опростяването на структурата на своите групи**. Към декември 2011 г. обаче не е учредено нито едно такова SCE.

Възможността за преместване на седалището в друга държава-членка не се смята нито за основен мотивационен фактор, нито за реално конкурентно предимство на SCE в сравнение с националните кооперации. Този въпрос беше повдигнат за обсъждане по време на обществената консултация, но не бяха получени отговори. Действително, към декември 2011 г. нито едно SCE не беше преместило седалището си.

По време на обществената консултация към заинтересованите страни беше отправен въпросът дали ценят възможността за учредяване на SCE с цел осъществяване на **трансгранично сливане**. Никой не сметна това за важен мотивационен фактор. Към декември 2011 г. Комисията не разполагаше с информация за нито една такава операция.

Предприятията не изглеждат също така заинтересовани да **преобразуват** националните кооперации в SCE, а заинтересованите страни не коментираха тази възможност.

4.4. Отрицателни фактори

По време на консултацията със заинтересованите страни бяха идентифицирани няколко проблема при прилагането на регламента относно SCE. Те се отнасят както за учредяването, така и за управлението на SCE.

Най-значителният проблем при учредяването на SCE е **липсата на информираност за SCE** сред деловите среди. Най-важните отрицателни мотивационни фактори са **разходите за учредяване, сложните процедури**, които трябва да се приложат (поради многобройните препращания към националното законодателство) и **правната несигурност** по отношение на това кое законодателство е приложимо във всеки отделен случай.

Според някои заинтересовани страни **изискването за минимален капитал от 30 000 евро** представлява пречка, поне по отношение на физическите лица, които желаят да учредят малки SCE, за да осъществяват трансгранично сътрудничество. Обратното становище обаче е, че наличието на достатъчен капитал е доказателство за сериозността на предприятието.

Някои респонденти считат правилата относно **участието на работниците и служителите** за отрицателен мотивационен фактор, тъй като по тяхно мнение те са тромави и сложни. Тези правила се считат също така за несъразмерни, когато става въпрос само за няколко работници и служители. Организациите на работниците и служителите и други респонденти обаче не посочват проблеми в тази област.

5. ПРИЧИНИ ЗА ОТНОСИТЕЛНИЯ НЕУСПЕХ НА УСТАВА НА SCE

Участници в консултацията изразяват становището, че Уставът на SCE е претърпял относителен неуспех не само поради своята сложност, но основно и поради това, че предприятията, които избират да осъществяват кооперативна дейност, обикновено са трайно свързани с мястото на своята дейност. Целта на кооперацията в крайна сметка е да служи на членовете, които участват пряко в демократичното управление на предприятието.

Подчертано преобладаващо мнозинство кооперации са малки предприятия, които осъществяват дейност в национален мащаб. Поради това някои организации на заинтересовани страни изразяват съмнение за това дали Уставът на SCE предлага някакви предимства. Освен това учредителите на кооперации обикновено разчитат на собственото си национално законодателство, което познават по-добре.

Някои изтъкват също така, че регламентът относно SCE беше приложен много късно (всъщност с няколко години по-късно от необходимото) в някои държави-членки, дори в държави като Франция, Италия и Испания, в които кооперативното движение е много силно.

6. ВЪПРОСЪТ ЗА ОПРОСТЯВАНЕТО

Всички заинтересовани страни смятат, че сложността на инструмента е основна пречка за успеха на SCE. Според европейската организация, която представлява всички национални и отраслови федерации на кооперациите в ЕС, националните законодателства в областта на кооперациите изглеждат по-опростени и по-гъвкави. Няколко заинтересовани страни споделят мнението, че сложността на регламента (с многобройните му препращания към националното законодателство) е възпиращ фактор не само за кооперациите, но и за други видове предприятия, които иначе биха били заинтересовани да организират дейността си под формата на SCE.

Заинтересованите страни са единодушни, че регламентът относно SCE се нуждае спешно от опростяване, за да е възможно по-широкото му използване както от големи, така и от малки предприятия. Поради многобройните си препращания към националното законодателство в този си вид регламентът не предлага никакви реални ползи за кооперациите.

Действително, към декември 2011 г. нито една голяма кооперативна група, която осъществява дейност на европейско ниво или планира такава дейност, не е използвала инструмента SCE. Една група с много мащабна дейност в сектора на търговията на дребно, която обединява водещи за националните си пазари национални кооперации, избра да учреди кооперация по белгийското законодателство, а не SCE. По подобен начин сливане с голямо значение на кооперации в селскостопанския и млечния сектор в Белгия, Германия и Нидерландия не се осъществи посредством SCE¹⁰.

---

10 Кооперник (COOPérative Européenne de Référence et de Négoce des Indépendants Commerçants) Srl е европейска кооперация купувач, обединяваща независими търговци на дребно и едро (Centres E. Leclerc, Colruyt, Conad, Coop and Rewe). Целта на обединението е да даде възможност на независимите търговци на дребно да обменят опит и да намалят разходите по веригата на доставка. През декември 2007 г. Friesland Foods и Campina обявиха намерението си да се слейт. Година по-късно през декември 2008 г. те получиха одобрението на европейските органи за защита на конкуренцията да се преобразуват във Friesland Campina.

7. ТЕНДЕНЦИИ ПРИ ГЕОГРАФСКОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА SCE

Липсва положителна корелация между мащаба и значимостта на кооперативното движение в дадена държава и броя на SCE в нея. Франция, Германия, Италия и Испания са примери за държави, в които предприятията не демонстрират голяма заинтересованост от учредяването на SCE, въпреки че националните органи насърчават активно кооперативното движение, а националните организации оказват на кооперациите сериозна техническа и правна подкрепа.

Освен това изглежда, че в няколко държави-членки е налице известен брой недействащи SCE по подобие на практиката с недействащите SE. Те представляват предприятия, които не осъществяват никаква дейност и са учредени от професионални търговци в тези държави с цел да бъдат продадени. Изглежда, че чуждестранните стопански субекти купуват вече учредени недействащи SCE най-вече за да спестят време и разходи и за да избегнат сложната процедура по учредяването и преговорите относно участието на работниците и служителите. Комисията не разполага с много информация за това какво се случва с недействащите SCE, след като те започнат да извършват дейност.

8. ДОКЛАДВАНЕ ПО КОНКРЕТНИ ВЪПРОСИ И ЕВЕНТУАЛНИ ИЗМЕНЕНИЯ НА РЕГЛАМЕНТА

8.1. Докладване по конкретни въпроси, посочени в член 79 от регламента

В съответствие с член 79 от регламента относно SCE в настоящия доклад трябва да се разгледа въпросът дали е целесъобразно да се допусне SCE да има адрес на управление и седалище в различни държави-членки. Трябва да се разгледа също така въпросът за това дали следва да се допусне разпоредбите в устава на SCE да се отклоняват от националното законодателство в областта на кооперациите или да го допълват дори когато възможност за такива изключения не е предоставена на местните кооперации.

Тези два въпроса са засегнати по идентичен начин в регламента относно SE, тъй като са свързани с функционирането и дейността както на Европейските дружества, така и на Европейските кооперации.

В съответствие с член 79 в настоящия доклад трябва да се разгледа и дали е целесъобразно да се допусне приемането на разпоредби, които да дадат възможност дадено SCE да бъде преобразувано чрез разделяне на две или повече национални кооперации, и дали да се допусне прилагането на специални правни средства за защита в случай на измама или грешка при регистрирането на SCE, учредено чрез сливане. Тези два въпроса се отнасят специално до SCE, тъй като в тази област не съществува законодателство, подобно на 3-та, 6-а и 10-а директива в областта на дружественото право¹¹, приложими по отношение на акционерните дружества.

По никой от посочените въпроси Комисията не разполага с достатъчно данни, от които да извлече ясни заключения. Това се дължи на малкия брой учредени SCE и на това, че регламентът влезе в сила в държавите-членки много късно. Особено се открояват обаче следните въпроси:

---

¹¹ http://ec.europa.eu/internal_market/company/official/index_bg.htm#directives

- Въпросът за това дали да се допусне адресът на управление или главното управление на дадено SCE да се намира в държава, различна от тази на неговото седалище, изглежда не е от голямо значение за кооперативното движение. Не бяха получени коментари по този въпрос от заинтересованите страни, които се отзоваха на консултацията. Кооперациите са предприятия със силни връзки с местните общности и е необходимо да поддържат тесни отношения с териториите, на които осъществяват дейност, също както и традиционните капиталови дружества.
- Въпросът дали да се допусне уставът на дадено SCE да се отклонява от местното законодателство в областта на кооперациите има основно значение за всички заинтересовани страни. Няма единно мнение по това дали на SCE следва да се предостави по-голяма автономност спрямо националното законодателство. Повечето респонденти смятат, че с регламента относно SCE на членовете на кооперациите следва да се предостави повече гъвкавост да избират модела и структурата на управление, които биха били най-подходящи предвид целите и нуждите им. В някои отговори обаче бяха изразени сериозни резерви, като се изтъкваше, че тази автономност може да даде възможност на SCE да се отклонят от принципите и стойностите на кооперативния бизнес модел. Респондентите изразиха също така мнението, че SCE не следва да бъдат освободени от задължителните правила относно защитата на правата на миноритарните членове и работниците и служителите.
- Въпросът за разделянето на дадено SCE на две или повече национални кооперации и този за правните средства за защита в случай на отмяна на сливане изглежда не са от голямо значение за кооперациите, поне към настоящия момент. Към декември 2011 г. няма данни за нито едно SCE, което да е учредено чрез сливане.

8.2. Опростяване на препращанията към националното законодателство

Регламентът относно SCE се основаваше отчасти на устава на SE, приет две години по-рано. Много от правилата относно SCE с общо, а не специфично за кооперациите приложение повтарят подобни разпоредби, договорени в рамките на Съвета и ЕП по време на приемането на регламента относно SE. Такива са правилата за сливанията, за йерархията на приложимото законодателство и за преместването на главното управление на дадено дружество, както и изискването за наличието на трансграничен елемент.

В регламента относно SCE се съдържат също така много препращания към националното законодателство в областта или на кооперациите, или на акционерните дружества. Например SCE трябва да провежда общо събрание поне веднъж годишно, освен ако националното законодателство относно кооперациите не предвижда по-чести събрания, или в случай на сливане с цел защита на кредиторите то трябва да се урежда от националното законодателство относно сливанията на акционерни дружества.

Освен това регламентът относно SCE съдържа редица правни възможности или препращания, които позволяват на държавите-членки да налагат определено поведение на SCE. Те често започват с текста „*дадена държава-членка може да предвиди*“. Например в случай на сливане съответната държава-членка може да приеме разпоредби, с които да осигури подходяща защита на членовете, които са се

противопоставили на сливането. В други случаи се използва формулировката „когато законодателството на държавата-членка, в която се намира седалището на SCE, го позволява“.

С цел опростяване на регламента съдържащите такива правни възможности и препращания членове, които са повече от 30 на брой, могат да бъдат групирани в три основни категории. Първо, има членове, уреждащи въпроси, които са общи за регламентите относно SCE и SE. Второ, има разпоредби, които препращат пряко към законодателството относно акционерните дружества. Трето, има правила, съдържащи препращания и правни възможности, които уреждат специфични за кооперациите дейности и въпроси.

- По отношение на членовете от първата категория Комисията възнамерява да предложи изменения на съответните разпоредби, ако това е целесъобразно, в съответствие с текущото обсъждане на евентуални изменения на съответните членове в регламента относно SE. Тези въпроси са идентични и решенията следва да бъдат еднакви и за двата регламента.
- По отношение на членовете от втората категория Комисията смята, че следва да проведе широка консултация със заинтересованите страни за това дали препращанията към законодателството относно акционерните дружества все още са необходими. Някои заинтересовани страни заявиха, че с посочените препращания обикновено се пренебрегва съществуващото национално законодателство относно кооперациите. Освен това не всички държави-членки разполагат със специално законодателство относно кооперациите.
- По отношение на членовете от третата категория, в случаите, в които в регламента се посочва, че дадено правило се прилага за SCE само ако националното законодателство позволява това, Комисията ще се консултира със заинтересованите страни за това как регламентът относно SCE да стане по-независим от националното законодателство.

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на настоящия доклад Комисията възнамерява да се консултира със заинтересованите страни за това дали и как да се **опрости регламентът относно SCE**. За тази цел тя е поела съвместното домакинство на две големи конференции за отбелязване на обявената от ООН Международна година на кооперациите (2012 г.). Първата от тях, планирана за април 2012 г., ще се проведе в Брюксел и на нея ще присъстват организации на заинтересованите страни. Втората конференция ще се проведе през септември 2012 г. по време на председателството на Кипър и ще събере представители на държавите-членки.

По време на тези форуми Комисията ще отправи питане към заинтересованите страни дали отделни членове следва да бъдат опростени чрез заличаване или замяна на препращанията към законодателството относно акционерните дружества и дали регламентът относно SCE може да стане по-независим от националното законодателство.

В по-широк план въпросът за европейските правни форми, каквито са SE и SCE, и необходимостта да им се направи преглед, също е част от текущото обсъждане на

бъдещето на дружественото право на ЕС. Резултатите от това обсъждане ще помогнат на Комисията да оцени необходимостта да се предприемат действия и ако е целесъобразно — инструменти, които да бъдат използвани, за да се отговори на искането на стопанския сектор в Европа за по-равнопоставени условия на конкуренция, по-добро регулиране и опростяване.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Прилагане на Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета от 22 юли 2003 г. относно устава на Европейското кооперативно дружество (SCE)

1. Въведение

Настоящото приложение придружава Доклада на Комисията за прилагането на регламента относно SCE. То съдържа количествено представяне и описание на съществуващите SCE.

2. Количествено представяне на SCE

Според получената при проучването информация¹² и данните, съдържащи се в списъка на съществуващите SCE на института Libertas, Германия¹³, до 22 ноември 2011 г. в държавите-членки на ЕС/ЕИП са били регистрирани 24 SCE.

Информацията за броя на съществуващите SCE беше получена основно чрез национални експерти, участвали в проучването на SCE. Този брой е бил сравнен с информацията от Официален вестник на ЕС (ОВ на ЕС, вж. по-долу) и TED (електронен ежедневник за обществени поръчки). В ОВ на ЕС някои SCE (две от общо 24) не се появяват изобщо, 13 се появяват като SE, други 3 като ЕОИИ (европейско обединение по икономически интереси) и само седем като SCE. Фактът, че в ОВ на ЕС липсват много европейски форми на юридически лица, беше вече отбелязан от други изследователи при проверката на прилагането на регламента относно SE¹⁴.

Броят SCE се е увеличил в периода 2006 г.—2009 г. През 2010 г. и 2011 г. са били учредени по-малко нови SCE отколкото през 2009 г. Броят нови SCE, учредени през всяка от годините в периода от 2006 г. до ноември 2011 г., е следният: 1 през 2006 г., 5 през 2008 г., 8 през 2009 г., 7 през 2010 г. и 3 през 2011 г.

3. SCE и техните характеристики

3.1. Националност на учредителите

Има много малко информация за националността на учредителите на съществуващите SCE. Регламентът не съдържа изискване за публикуване на такива данни при регистрацията на SCE. Съгласно член 13, в Официален вестник на Европейския съюз се публикува само с информативна цел уведомление за регистрацията на SCE, което съдържа наименованието, номера, датата и мястото на регистрацията на SCE, датата и мястото на публикацията в неговата държава, както и седалището и сектора на дейност. Тези данни обикновено се изпращат на Службата за официални публикации на ЕС от националния регистър в срок от един месец от регистрацията на SCE в неговата държава.

Според проучването от общо пет италиански SCE едно е било учредено с финландски и испански партньори, друго с френско взаимозастрахователно дружество, а трето с малтийски съчредител. Липсва подробна информация, освен изискваната в регламента, за 9 SCE (шест словашки, едно френско, едно германско и едно унгарско). Липсата на информация се дължи на факта, че или някои от съответните SCE са

---

12 В таблицата в допълнение 4, част I от проучването са представени най-значимите данни за съществуващите SCE: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_i.pdf

13 Libertas – Europäisches Institut GmbH: http://www.libertas-institut.com/de/EWIV/List_SCE.pdf

14 Eidenmüller, Engert, Hornuf, Incorporating under European Law: The Societas Europaea as a Vehicle for Legal Arbitrage, European Business Organization Law Review, 10-то издание, (2009 г.).

новоучредени, или че SCE са отказали да предоставят поисканата информация на националните експерти при извършването на проучването.

3.2. Географско разпределение

Словакия е държавата с най-много регистрирани SCE — 7, 6 от които обаче могат да се считат за недействащи SCE, тъй като са регистрирани на един и същ адрес и имат един и същ предмет на дейност. Италия е на второ място с 5 SCE, което е логично предвид факта, че в нея кооперациите са добре развити и насърчавани от държавата в съответствие с разпоредбата на член 45 от Конституцията. Липсата на национален закон за прилагане на регламента не е действала като възпиращ фактор за учредяването на SCE в Италия. На следващо място се нареждат Белгия и Унгария. В 20 държави (18 държави-членки и 2 държави от ЕИП) не са били учредявани SCE.

3.3. Начини на учредяване

Що се отнася до 14-те SCE, за които е налице съответната информация, всичките са учредени *ex novo* (или *ex nihilo*) в съответствие с член 2, параграф 1, първо, второ и трето тире от регламента относно SCE, т.е.:

- а) „от най-малко пет физически лица, установени в най-малко две държави-членки“;
- б) „от най-малко пет физически лица и дружества [...], които са установени най-малко в две държави-членки или са под юрисдикцията на най-малко две държави-членки“;
- в) „от дружества [...], които [...] са под юрисдикцията на най-малко две държави-членки“.

За по-голяма точност — шест SCE са били учредени в съответствие с буква а) по-горе; други шест в съответствие с буква б) по-горе, а останалите две в съответствие с буква в) по-горе. Начинът на учредяване на други SCE е все още неизвестен. Не е извършвано учредяване чрез сливане или преобразуване.

Липсва информация за преместване на седалища, както и за ликвидирани или преобразувани в национална правна форма SCE.

В член 1, параграф 2 от регламента е посочено следното: „Ако няма други изрични разпоредби относно устава на SCE при неговото учредяване, всеки член поема отговорност според записания капитал“ (да се чете: „Ако не е предвидено друго в устава на SCE при неговото учредяване, всеки член отговаря до размера на дяловата си вноска“). „Когато членовете на SCE са с ограничена отговорност, фирменото наименование SCE е следвано от обозначението „с ограничена отговорност““. Що се отнася до правната форма, 13 от общо 24 SCE са регистрирани „с ограничена отговорност“: 7 в Словакия, 3 в Италия и 3 в Унгария. Не е ясно обаче каква е степента на отговорност на останалите SCE.

3.4. Предмет на дейност, структура на управление, записан капитал и брой работници и служители

Според наличната информация повечето на съществуващите SCE предоставят услуги. Седем SCE могат да бъдат сметени за „социални кооперации“ или социални предприятия по смисъла на Инициативата за социалното предприемачество¹⁵ и имат цели като осигуряване на заетост за хората в неравностойно положение и предлагане на медицински консултации и на услуги в областта на здравеопазването. Други седем извършват дейност в областта на недвижимите имоти, две са активни в сектора на строителството, а други три извършват бизнес консултации.

Що се отнася до **структурата на управление**, 5 SCE са избрали едностепенната¹⁶, а 10 двустепенната¹⁷ структура. Всички италиански SCE са избрали двустепенната система. **Записаният капитал** на 15 новоучредени SCE е бил равен на минимално изисквания капитал от 30 000 евро или малко по-голям. Записаният капитал на едно новоучредено SCE е бил 110 000 евро. Средна стойност на **балансовото число** за съществуващите SCE не може да бъде представена поради липса на информация. **Нетният оборот** е известен за две SCE: за 2009 г. той е бил 1000 евро за едното от тях и по-малко от 15 000 евро за другото.

Общият брой **работници и служители** в 12-те SCE, за които са налице съответните данни, е 32. Повечето от тях са в две SCE (в едното 13, а в другото 10 работници и служители). Шест SCE имат само един или двама работници и/или служители. Четири SCE са заявили, че нямат работници и служители.

Таблица. *Съществуващи SCE (към 22.11.2011 г.)*

Държава	Брой SCE
АВСТРИЯ	0
БЕЛГИЯ	2
БЪЛГАРИЯ	0
КИПЪР	0
ЧЕШКА РЕПУБЛИКА	0
ДАНИЯ	0
ЕСТОНИЯ	0
ФИНЛАНДИЯ	0
ФРАНЦИЯ	1
ГЕРМАНИЯ	2
ГЪРЦИЯ	0
УНГАРИЯ	3
ИСЛАНДИЯ	0
ИРЛАНДИЯ	0
ИТАЛИЯ	5
ЛАТВИЯ	0
ЛИХТЕНЩАЙН	1
ЛИТВА	0
ЛЮКСЕМБУРГ	0
МАЛТА	0
НИДЕРЛАНДИЯ	1
НОРВЕГИЯ	0

16 Структура на управление само с един административен съвет.

17 Структура на управление с управителен и надзорен съвет.

ПОЛША	0
ПОРТУГАЛИЯ	0
РУМЪНИЯ	0
СЛОВАКИЯ	7
СЛОВЕНИЯ	0
ИСПАНИЯ	1
ШВЕЦИЯ	1
ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО	0
ОБЩ БРОЙ SCE	24